Nr. 28 Sibiiu, Sâmbătă 11/23 Martiu 1889. *Anul* XXXVI.

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

În faţa sinodului procsim archidiecesan.

III.

Dacă privim conspectul general despre scólele din archidiecesă, presentat sinodului archidiecesan din anul trecut, este imposibil ca sĕ nu ni se umple iníma de durere, vĕdênd, că în unele părţi scóla de tóte ḑilele e cercetată numai de 38% din cei obligaţi a cercetá scóla. Acesta e minimul, ce ne bate la ochi, ér macsimul este de 87 şi 88%. Va se ḑică, pe cât de îmbucurătoriu progres se face în părţile Braşovului, Sibiiului şi Sighişórei — pe atât de rĕu stăm mai ales prin centrul Transilvaniei.

Superioritatea scolară se va fi convins, că acolo unde în fruntea tractului stă un bărbat zelos, un om ce-şi iubesce némul şi legea sa, un om, ce sacrifică timp şi muncă pentru oficiul seu şi pentru agendele împreunate în acel oficiu, acolo se împărtăşesc de razele binefăcĕtóre ale culturei şi ale luminei aprópe toţi fiitorii cetăţeni, pe când acolo, unde cel chemat sĕ fie în frunte cu cuvêntul şi cu fapta, sĕ îmbărbăteze pe cei slabi, sĕ animeze pe cei căḑuţi, — petrece în nepăsare şi în o pĕcătósă stare indiferentă, acolo merg tóte anapoda, acolo nu e scólă, nu e salariu, nu e învĕţătoriu de dai dómne.

Venerabilul consistoriu pune în fruntea raportului seu în vedere, luarea de mĕsuri energice faţă de organele, ce împedecă cursul regulat al trebilor scolare şi o energie în acest respect se pretinde chiar.

Cu scóla de repetiţie pare că stăm şi mai rĕu, în general vorbind şi aici, nu atât învĕţătorii pot fi făcuţi responsabili, cât mai cu sémă preoţii, cari încă ar trebuí sĕ dea mai des pe la scólă, sĕ ţină chiar şi prelegeri, sĕ arete părinţilor prin cuvêntări ocasionali starea importantă a scólei de repetiţiune, care pe lângă aceea, că feresce pe elevi în etatea cea mai periculósă de multe rele, îi feresce de societăţi blăstemate, pune temeiu la adevĕratele cunoscinţe, de cari are lipsă omul în viaţa practică.

Scrierea de epistole, enararea faptelor din istorie, cunoscinţele din economie se acuiră numai în acésta scólă mai cu temeiu, şi fericit e poporul, ce are în fruntea sa un preot şi un învĕţătoriu, care sĕ-l împinteneze pentru de a trage folóse din acésta instituţiune, care în cele mai multe părţi figurézĕ numai pe hârtie, e numai în conspectul general, făr ca în realitate sĕ poţi dá de urmele acelei scóle, atât de necesară poporului. S'ar puté scrie în respectul acesta o broşură, ori o carte voluminósă, ca drele unui ḑiar însĕ nu permit a înşirá tóte avantagiile împreunate cu scóla de repetiţiune şi tóte desavantagiile legate de neobservarea prescriselor normativului şi legilor din vigóre în acest respect. Ce e drept, scóla o face învĕţătoriul şi directorul, şi bine ḑice latinul: *„qualis rex — talis grex“* — cum e păstoriul, aşa e şi turma.

Tot în sarcina învĕţătorilor cade ca sĕ participe şi ei la întrunirile învĕţătoresci, ca sĕ nu rĕmână numai cu cele învĕţate în institutul pedagogic.

De multe ori lucrurile în pracsă sunt altmintrelea ca în teorie, de multe ori cele învĕţăte nu se pot aplicá pretutindenea în unul şi acelaşi chip, unul e modul de tractare cu copilul din oraş, unul cu cel dela munte, unul cu al plugariului, altul cu al oficialului, meseriaşului etc. şi tóte aceste le află învĕţătorii conversând între sine pretinesce şi ca fraţii în adunările reuniunei.

Nici materia de învĕţământ nu póte fi preste tot locul una şi aceia-şi, mai multe cunoscinţe din comput se recer la băeţii de prin părţile, unde ómenii trăesc din negoţ, mai multe din grădinărit, unde ómenii sunt plugari, mai multe din istorie, unde pământul a fost scăldat cu sânge de om, şi de tóte acestea învĕţătoriul va ţiné cont în cariera lui cea grea.

Unul învaţă dela altul, unul 'şi comunică esperinţele altuia, aşa se completézĕ materialul pentru învĕţământ, un învĕţătoriu de profesiune e intocmai ca meseriaşul cel isteţ, care nu se mulţămesce numai ca sĕ scie dá o formă anumită unui obiect, ci îi dă când o formă, când altă, după trebuinţele practice. Este însĕ de lipsă ca pentru durata conferinţelor, învĕţătorii, cari 'şi părăsesc economia lor, familia lor sĕ aibă provisiune cuviincióssă.

Şi acésta s'ar puté regulá fórte bine prin un conclus sinodal, care sĕ fie obligătoriu pentru întrégă archidiecesa şi prin acésta şi reuniunile nóstre ar devení mai cercetate, interesul pentru ele ar devení mai mare şi resultatele mai fecunde ca şi cum au fost până ací.

Atunci putem pretinde cu dreptul, că la convocarea presidiului sĕ vie toţi învĕţătorii, sĕ participe mai activ la consultări, sĕ ţină prelegeri şi sĕ se stîrnéscă un feliu de coaliţiune între ei. Numai delăturând defectele arĕtate, numai ameliorând salariile, numai menagiând pe învĕţători şi spriginindu-i, putem asteptá, sĕ se formeze cu timpul un stat învĕţătoresc, ér copii învĕţătorilor de pe la meserii şi scóle trebue din princip impărtăşiţi cu ajutóre şi stipendii, un stimul puternic acesta, ca sĕ remână un om pentru întréga viaţă învĕţătoriu şi sĕ nu caute ḑi de ḑi după altă funcţiune, după altă ocupaţiune, mai rentabilă şi mai uşóră.

Aceste trebue sĕ le accentuez faţă de invĕţători şi faţă de trebuinţele scólelor deocamdată, ca sĕ se pună în lucrare cu o ḑi mai curênd. Cei harnici premiaţi, ajutaţi, cei leneşi impintenaţi la lucru.

Sistemul de ambulanţă, de a umblá din o comună în alta trebue cât se póte mărginit, şi de se póte, sĕ i se pună chiar stavilă, căci dóue mutări sunt egale cu un foc, şi învĕţătorii nostri sunt şi aşa destul de sătui de neajunsuri.

Cel mai mare pond trebue sĕ se pună ca învĕţătoriul sĕ trăéscă în bunăinţelegere cu preotul, sĕ mérgă mână în mână unul cu altul şi atunci resultatele din scólă vor fi cu mult mai mari, decât când 'şi consumă puterile în diatribe şi certe personale. Mică subordinaţiune nu strică, aşa aduce posiţiunea învĕţătoriului cu sine, dar de ací nu urmĕză ca învĕţătorii sĕ fie slugi plecate ale preotului, căci cine nu scie fi stăpân preste convingerile sale, cine nu scie sĕ se impună prin un caracter firm, nu ne va învĕţá nici copii, cum dorim noi şi trebue sĕ doréscă ori ce părinte, care 'şi iubesce copii.

Revista politică.

Asupra capitalei ungare s'au descărcat érăşi furtuni violente. Afacerea deputatului Rohonczy a provocat scene cu mult mai vehemente şi mai tulburătóre, decât cari s'au petrecut până acum.

Studenţii şi-au reînceput demonstraţiunile de stradă şi deputaţii partidului liberal sunt huiduiţi şi batjocoriţi în ḑiua mare pe drum, atribuinduli-se şi epitetul de „asasini.“

In dietă leaderii partidelor opositionale au aliment de interpelări, ér deputaţii opositii, rostesc discursuri infocate, făcênd responsabil pentru tóte acestea pe ministrul president Tisza.

In şedinţa din 20 l. c. s'au petrecut cele mai furtunóse scene, cari au lăsat o impresiune fórte penibilă. Deputatul Craicik, luându-se la cértă cu violentul Polonyi l'a apostrofat, strigându-i: Tu cíne eşti, eşti un mişel miserabil, esti un bădăran!

Aceste scene vor formá de sigur substratul unor lungi şi vii discusiuni, cari par anume bine venite pentru opositie, ca sĕ se mai pótă prelungí desbaterile asupra proiectului de lege militar.

In faţa acestei situaţiuni nemulţămirile în provincie cresc mereu şi mai ales la economi şi agricultori, cari au ficiori la sorţi, dar nesciind încă

FOIŢA.

Felicia.

Din englezesce.

I.

(Urmare.)

— Cum te afli tu cea cu durerea de cap? — întrebă mătuşa Brooke pe nepóta sa cea mai tineră îndată-ce întrá în sala de prânḑit, unde dineul se începuse deja. Te simţi destul de tare, încât sĕ poţi petrece cu noi împreună séra acésta?

— Da, mătuşă Catharina, sum pe deplin sănĕtósă — ḑise Deborah, îndată, ce ocupá loc lângă colonelul Wolwerton, după-ce îl salutase şi pe acesta şi pe căp. Wyatt.

Deborah fù în decursul dineului cât se póte de tăcută. Causa adevĕrată o scia numai Felicia. Ceilalţi atribuiau acéstă liniste, neîndatinată ei, durerei de cap. Când cei doi gentlemani întrară în salonul damelor, aflară numai pe cele două fete. Felicia toc mai îşi acăţa o rosă galbină în gulerul rocului, ér Deborah 'şi alegea o pereche de mănuşi, care corespundeau mai bine vestmêntului ei pistriţiu.

— Mătuşa Catharina va fi cel mult în ḑece minute gata — ḑise Felicia, — şi până atunci..!

— Până atunci — o întrerupse colon. Wolwerton, un om înalt, de o înfăţişare elegantă, cam de 40 ani, cu un pĕr ceva cam cărunt, — tocmai e binenimerit, ca d-ta, d-şóră Tfolliot, sĕ ne cânţi pe „Euridike.“ Nu, eu nu voiu primí refusul d-tale, şi nu-ţi va remâné altceva decât sĕ-mi asculţi rugarea!

Felicia întrá cu col. în chilia vecină, ér Deborah remase singură cu iubitul ei, perdelele, cari de spărţiau chiliile de olaltă se slobozirĕ, aşa că ambele părechi erau cu totul despărţite una de alta.

Căp. Wyatt era un bărbat pré frumos. Blondin cu teintul ceva cam pălit, musteţe brunete şi nisce ochi negrii închişi, cari te străpungeau cu privirea. Suleget şi înalt, aşa încât era într'adevĕr model de soldat. El se propì de brâul caminului, rĕsucind la musteţe şi privind cu zimbet suriḑĕtoriu, cum se nĕcăjesce Deborah, cu îmbumbarea mănuşilor. Mânile ei tremurau aşa de tare, încât ea nu puté găsí nici chiar bumbul.

— Scusă-me — ḑise căp. Wyatt oferindu-şi serviciile sale şi grăind ceva cam încetinel; — într'adevĕr e o crudelitate din partea d-tale, că n'ai venit aḑi după amĕḑi la partia din grădina „Lady Lawon“. Dta ai sciut, că eu voiu fi acolo, — căci ţi-am spus-o în séra din urmă. Ce ţi-am făcut, că eşti atât de neamicabilă faţă de mine.

— Căpitane Wyatt — începù sĕrmana Deborah — de pe a cărei obraz dispăruse ori-ce urmă de cochetărie; privì apoi în faţa lui, şi ochii ei se umplură cu lacrămi.

Căpitanul Wyatt în momentul acesta nu se mai putù reţiné... deabia va fi mai fost consciu de cea ce face... o strinse la pept şi îi sărută buzele.

— Iubita mea! şoptì el apoi. — Deborah, spune-mi, me iubesci?

In acest moment se auḑiră nisce paşi, venind repede pe coridor. Wyatt nu mai avuse timp sĕ lase pe Deborah dela sine, căci abia se deschise uşa şi pe pragul ei şi apărù Jack Tfolliot, logodnicul Deborei. Musica Feliciei se sfĕrşì cu tonuri neharmonice şi cu un strigăt sĕlbatic. Deborah se clătina şi desigur ar fi şi căḑut la pământ, dacă căp. Wyatt nu era de faţă, ca sĕ o ţină în braţele sale.

Jack întrà în chilie.

— Predă-mi-o mie — ḑise el ceva cam rĕstit căp. Rihard Wyatt.

— Cu ce drept? — întrebà căp. cu mândrie.

— Cu acela, ce-l am ca fiitoriu bărbat al ei, — rĕspunse Jack scurt şi precis şi Wyatt i-o şi predete.

— Jack! adu-o în bibliotecă — ḑise Felicia ceva cam agitată. — Spune mătuşei Brooke, că numai decât sĕ vină încóci — strigà ea unui servitoriu, care stătea uimit de cele ce se petrecuseră.

Preste câteva minute, când întrà Felicia în salon, află pe col. Wolwerton frunḑerind printr'un album, ear căp. Wyatt în desperarea sa privia spre feréstră afară. El devenise aşa de serios, ca şi când s'ar fi schimbat cu totul. El se întórse spre Felicia, când acésta întrà în salon, dar col. Wolwerton fù cel ce scirici despre aflarea Deborei.

— Har Dìui, îi este mai bine — rĕspunse Felicia cu voce tremurândă, — dar ne a dat de lucru până ce ne-a succes a o face sĕ-şi vină în fire. A

când va fi asentarea, nu sciu cum sĕ-şi impartă lucrul.

Judecând, că mai sunt încă o mulţime de deputaţi opositionali insinuaţi la cuvênt şi că asentarea va fi abia la vre-o 4 săptĕmâni după sancţionarea legei, trebue sĕ presupunem, că ea se va amênă fórte târdiu.

În parlamentul vienez încă se observă o discuţie mai viuă şi nu aşa monotonă ca până acum. La ordinea dilei este bugetul ministrului de culte şi instrucţiune publică. Aderenţii proiectului scolariu a lui Liechtenstein şi-au strins rêndurile şi caută tóte mijlócele de a eşí trimfători, mai ales că în acésta sesiune voesce ministrul, ca sĕ se isprăvéscă şi cu acésta cestiune. Foile clericale au dat signalul de alarmă şi au deschis focul luptei, care va fi de tot anevoiósă.

Camera română din Bucuresci a terminat discusiunile asupra celui mai important proiect presentat de guvernul iunimist şi adecă asupra vênzĕrei bunurilor statului în loturi mici ţĕranilor, şi acum mai rĕmâne ca şi senatul sĕ-şi dea consimţemêntul.

Votarea numitului proiect a fost o dorinţă gerală şi mai ales a ţĕranilor, căci neavênd ei destul pământ, plătiau scump traiul vieţii.

El se consideră şi de o prevenire a unei eventuale rescóle a ţĕranilor, ce se presupunea cu cea mai mare siguranţă.

Tot odată se afirmă, că cu tóte apucăturile, ce le eserciază leaderul conservatorilor, Catargiu, pentru a împedecá cursul normal al desbaterilor şi a nimicí actualul guvern, proiectele de buget se vor votá cu mare maioritate, şi astfeliu statul român va fi ferit de o eventuală crisă ministerială. Acésta s'ar puté întêmplá însĕ, când ministrul Vernescu ar părăsí guvernul şi în urma somaţiunei lui Catargiu s'ar alătură la partidul acestuia.

Călĕtoria ex-regelui Milan pe la curţile europene este comentată în diferite moduri. Din intenţiunile lui se vede, că voesce a rĕmâné şi mai departe sub influinţa politicei austro-ungare şi că afacerile sĕ-şi urmeze cursul de mai nainte. Foile rusesci 'şi tac însĕ haz din tot lucrul acesta şi numesc pe „pravoslavnicul“ rege un cerşitoriu, care se căesce. E remarcabil, că tocmai pe când Milan a părăsit Belgradul, conducĕtoriul partidei radicale, carele a fost condamnat la mórte şi agraţiat de regenţă, a plecat din Bucuresci, sĕ-şi ea rolul în fruntea partidului cel representă.

Din Berlin se sciricesce, că Anglia ar fi aplicată a se aliá la politica Germaniei, avênd mai ales în vedere politica alianţii triple. Scirea se confirmă şi prin aceea, că împĕratul german a învitat pe moştenitoriul Angliei la Berlin şi că visita se astéptă pe dilele sĕrbătorilor de pasci.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Şona, 8 Martiu, 1888. Dle redactor! Ve rog sĕ binevoiţi a dá loc în preţuitul diar ce redigiaţi acestei *repriviri asupra zidirei bisericei gr. orientale din Şona.*

Comuna Şona, situată pe malul drept al Oltului în marginea cea mai estremă a comitatului Târnava mare, spre sud, apărţinĕtóre până la anul 1883 la protopresbiteratul Cohalmului, ér de atunci încóce în urma arondărei celei noue, la protopresbiteratul Făgăraşului, a fost din vechime o comună curat românéscă, care după-cum spun bĕtrânii satu lui încă de mult îşi avé biserica sa, mare, frumósă, din material solid, şi destul de spaţiósă pentru a puté cuprinde în lăuntrul seu intréga comună. Acésta biserică, care esistă şi astădi şi încă în bunăstare, a fost făcută sub patronagiul şi prin cheltuiala unui binefăcĕtoriu, Dumitru Ciurcu din Braşov, ceea-ce se póte vedé din inscripţiunea, care se află pe frontariul altarului şi unde se pot cetí şi astădi următórele: *„Cu ajutoriul Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duch începutusau a se zidì acésta sfântă biserică şi a se zugrăví acest frontariu în dilele Înălţatului împĕrat Francisc I şi fiind tutor Dumitru Ciurcu din Braşov. Preoţii satului: popa Mihaiu Raita, popa Ioan Solca, popa Bucur Raita şi popa George Raita, anul 1817.“* Dar acéstă biserică prin vitregităţile timpurilor de tristă memorie a trecut în posesiunea celor de confesiunea gr.-cath.

Credincioşii ortodocsi, remânênd în modul acesta fără biserică, n'au voit cu nici un preţ a şi părăsí religiunea strămoşéscă, ci din contră, ţineau serviciul divin intr'o casă privată, până când şi-au cumpĕrat şi ei o biserică de lemn din Cincu-mic, în care s'a sĕvêrşit serviciul divin până în anul curent. Acésta bisericuţă însĕ, nefiind corĕspundătóre, mai ales mai târdiu, după ce poporul a inceput earăşi a se inmulţí, conducĕtorii parochiei, în conţelegere cu poporul hotărîră a se pune pe lucru şi a formá un fond din care cu timpul sĕ se pótă zidí o nouă biserică. Acésta s'a şi intêmplat, numai cât la inceput acest lucru mergea de tot încet, căci poporul nostru pe lângă aceea, că era puţin, mai era şi sĕrac. O upând însĕ la anul 1866 parochia actualul paroch Ioan Raita, fiiul fostului paroch de acelaşi nume, acesta numai decât, ca un harnic şi zelos paroch, n'a pregetat a intrebuinţá tóte mijlócele posibile pentru sporirea fondului, parte prin contribuire proprie şi parte prin colecte şi ajutóre. Dintre colecte amintim cu mulţămită pre cea făcută în protopresbiteratele: Sibiiu, Făgăraş şi Braşov, prin intrevenirea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesan, din care colectă s'a sporit fondul cu preste 250 fl.; ér dintre ajutóre cel mai însemnat a fost cel de 100 fl. v. a. donat spre scopul zidirei bisericei nóstre de mult induratul şi prégraţiosul nostru monarch.

Prin aceste şi alte ajutóre şi colecte, parte de pe la strĕini, parte şi mai ales de pre la creştinii nostri din comună, cari vĕdênd interesul şi zelul cel neobosit al parochului şi al comitetului parochial întru sporirea fondului, nu întârdiară la timpul seu a contribuí după putinţă cu filerul lor, s'a sporit fondul până la suma de 1,500 fl. v. a.

Cu acéstă sumă deşí neînsemnată, când este vorba de zidirea unei biserici, fiĕ cât de modeste, cutezà bravul preot în conţelegere cu comitetul parochial a se gândí serios la ridicarea unei noue biserici, cu atât mai vêrtos, că împregiurările politice ale comunei, erau acuma mai favorabile pentru asemenea lucru, ca ori când altă dată. Deci în primăvara anului 1886, conducĕtorii acestei parochii, încredinţaţi în ajutoriul lui Dumneḑeu şi în bunăvoinţa proprie, puseră la cale pregătirea planului pentru noua biserică, care plan dimpreună cu preliminariul de spese, a cărui sumă se ridică pĕna la cifra de 6,8' 1 fl. 27 cr., şi cu contractul încheiat cu interprenorul, înaintându-se Prea Venerabilului consistoriu archidiecesan din Sibiiu, sĕ şi aprobà de cătră Prea Venerat Acelaşi. Astfeliu în primăvara anului 1887, după ce şi Inclitul oficiu pretorial din Cohalm, ca diregătoriă politică şi-a dat consensul, comuna nóstră bisericéscă, Şona, începe la fundamentul bisericei de mult dorită, pe teritoriul cel mai frumos din comună, pentru asemenea lucru, pe o colină departe din uliţa mare cam de 100 metrii. Acest teritoriu încă s'a donat bisericei de cătră parochul actual şi de mai mulţi vecini, rupênd acest loc chiar din grădinile lor. Inainte de Sf. Pasci cu 2 săptĕmâni (1887) s'a celebrat serviciul divin pentru punerea petrei fundamentale, la care serviciu a luat parte aprópe întréga comună. După acésta s'a lucrat apoi neîntrerupt până prin luna lui Iuniu, când parte din causa lucrului câmpului, parte şi mai ales din causa lipsei de bani, a trebuit sĕ se întrerumpă zidirea, acuma de jumĕtate gata din zid S'au cercat după ajutóre în drépta şi în stânga, dar în zadar nu se căpăta, sau cel puţin nu se căpĕtau atâtea, cu cât sĕ se pótă continua zidirea bisericei. In acéstă stare critică vine înţeleptul şi diligentul epitrop Bucur Hegeduiaş cu idea, că óre nu ar fi aplicat poporul notru gr. or. a lucrá o parte din pământul erariului, care se află aprópe de hotarul comunei nóstre pentru bani şi apoi acești bani sĕ între în fondul bisericei? Acéstă ideie salutară, fiind acceptată şi de cătră preot şi comitetul parochial se comunică poporului, care numai decât o primì şi se învoiră cu toţii sĕ lucre numaî şi numai sĕ se pótă continuá zidirea bisericei, care acuma era lucrul cel mai sfânt, ce zăcea la inima fie cărui parochian

Numai decât s'a încheiat contract cu erariul şi s'a luat lucru de aprópe 1000 fl. v. a pro 1888 şi adecă: cosirea şi legarea, resp. adunarea a câtorva table de pământ sămênate cu grâu, sĕcară, ovĕs şi măzeriche. La inceput poporul era cam îngrigiat, dar cu ajutoriul lui Dḑeu l'au gătat. Acésta sumuliţă a fost fórte bine venită, căci în primăvara anului 1888 s'a continuat lucrul cu puteri noue, astfeliu, că pe la inceputul verei aceluiaşi an, biserica era gata din zid şi acoperită, remânênd numai tincuitul. Veḑênd conducĕtorii, că edificiul este aprópe de finit şi că ori ce întârdiere în continuarea edificării ar puté fi numai în detrimentul bisericei şi al confesiunei nóstre în general, împrumutară cu cambiu subscris de membrii comitetului parochial în frunte cu parochul, 1000 fl. v. a. dela cassa de economii şi credit „Furnica“ din Făgăraş, apoi neajungênd nici acésta sumă mai împrumutară tot în modul acesta încă 600 fl. v. a. dela altă cassă din Făgăraş, numai şi numai sĕ se pótă găta biserica, care cu ajutoriul lui Dḑeu s'a şi finit în tómna anului espirat. Astfeliu într'un timp relativ fórte scurt, adecă de un an de dile, prin concordiă şi bună înţelegere s'a ridicat un edificiu bisericesc, care nu unei comune neînsemnate, cum este Şona, dar chiar unui orăşel ar face onóre.

Pentru adjustarea şi împodobirea din lăuntru s'a meritat mult, fie iertată rĕposata dómnă Elena Mihăescu din Bucuresci, care a donat pe séma bisericei nóstre 6 icóne mari, — 4 între uşile împĕrătesci, una a hramului la iconostas şi una pe frontariul altariului, tóte în preţ de preste 500 franci; de altfeliu mulţămita pentru aceste s'a publicat încă din anul trecut, tot în acest preţuit diariu.

In cele din urmă putem dice, că meritul cel mai mare în afacerea zidirei acestei biserici se cuvine parochului actual, Ioan Raita, şi epitropului Bucur Hegeduiaş, despre cari dic parochienii şi cu drept cuvênt, că singuri au lucrat pentru biserică mai mult decât toţi ceealalţi parochieni; mai departe se cuvine meritul unui N. N., care nu voesce sĕ i se scie numele, precum şi învĕţătoriul Ioachim Călin, care după esemplul vĕduvei din sf. Evangeliă a jertfit tot, cât a putut pentru binele şi prosperarea bisericei nóstre, urmézà apoi ceialalţi membrii ai comitetului parochial şi în fine poporul credincios.

De unde sĕ vor plătí cele1600 fl. v. a., cu care a rĕmas dătóre biserica casselor numite mai sus, precum şi cele 400 fl. v. a. cu care mai datoresce biserica încă interprenorului, nu se scie, dar avem firmă speranţă, că în casul acesta, ni se va acordá vre-un óre-care ajutoriu şi din partea Pré Venerabilului Consistoriu archidiecesan din Sibiiu, spre care scop s'a înaintat o rugare încă din anul trecut.

Adevĕrat, că multe cheltueli şi ostenele costă mai ales pe unii, acésta biserică, cari nu sunt însemnate pe hârtiă, dar în fine mulţămita ceriului, care ne a întărit şi ne-a ajutat; ér conducĕtorilor, cari s'au bine meritat pentru acésta biserică le dorim, ca sĕ trăéscă încă mulţi fericiţi ani, şi cu acela-şi zel şi bunăvoinţă sĕ lucre şi mai departe spre binele, înaintarea şi înflorirea naţiunei, bisericei şi a scólei. *Un membru al sinodului par.*

Varietăţi.

* (Audienţă la Majestatea Sa.) Joi în 9/21 Martiu a. c. a fost primit de Maiestatea Sa în audienţă Escelenţia Sa I. P. S. Domn archiepiscop şi metropolit Miron Romanul.

* Maj. Sa monarchul nostru va primí în curênd în audienţă pe representantul sêrbesc, care va predá notificarea suirei pe tron a regelui Alesandru I.

* (Vênătórele dela Gurghiu.) După presemnele de până acum, se pare că castelul, ce l'a avut principele de corónă la Gurghiu îl va primí un alt membru tot din familia imperială. Contele Szécsenyi va vení în persónă la Gurghiu, când se va luá inventariul.

* (Alegerea unui membru în representanţa fundaţiunei „Gozsdu.)“ După cum ni se scrie din Budapesta în locul rĕposatului membru din representanţa fundaţiunei „Gozsdu“, Iacob Bologa, s'a ales cu vot unanim dl Parteniu Cosma, dir. esec. al „Albinei“ din Sibiiu.

* (Cas de mórte.) Din Tilişca ni se comunică durerósa scire, că harnicul nostru capelán şi învĕţătoriu din Tilişca, *Vasile Iosof*, s'a mutat la cele eterne eri în 10 Martiu, în cea mai frumósă vrêstă de 34 ani, lăsând în mare jale iubita-i sa soţie şi numĕrósele sale rudenii. Fi ei ţĕrina uşóră!

* (Un incident unic în feliul seu în dieta din Budapesta). Mercuri a fost o şedinţă de tot agitată în casa representativă din Budapesta cu ocasiunea desbaterei proiectului militariu, ce s'a sfârşit cu un adevĕrat scandal, care sigur 'şi va avé continuarea. Pe când deputaţii şi publicul părăsiau sala

---

fost adênc emoţionată atât ea, cât şi noi toţi, când am vĕḑut, că vĕrul meu vine deodată. Noi creḑeam cu toţii, că el se află în Australia.

— Me mir, că nu v'a avisat despre sosirea sa, — observà col. Wolwerton.

— Ne a avisat, — rĕspunse Felicia, — dar epistola sa s'a perdut. Aşa este Deborah, că n'au primit-o? Mătuşe, Deborah, se rógă sĕ o scusaţi, că aḑi séră nu póte cercetá opera dimpreună cu d vóstră; îi pare fórte rĕu, dar între împregiurările de faţă trebue sĕ remânem acasă.

— Desigur, despre acésta suntem convinşi şi noi — rĕspunse colonelul. — Vino Wyatt sĕ nu mai reţinem pe d-şóra Tfolliot. Sper, că sora d tale va fi până mâne pe deplin restaurată. Nópte bună!

Felicia dete mâna cu amêndoi. Dar când 'şi luà rĕmas bun dela căp. Wyatt se simţì necesitată a grăí câteva cuvinte.

— Dle căpitan! Te rog nu te supăra pre Deborah, értă-i căci într'adevĕr. —

— Creḑi dta, o întrerupse el cu întristare — că ei îi pasă de aceea, că o voiu ertá eu sau ba? Amantul ei s'o mângăie! Incât me privesce pe mine, eu nu me mai uit la ea. E ceva nespus de greu, ce rĕu îmi vine, după-ce ia de atâta timp me pórtă de nas! Spune-i, că eu o voiu uitá, ca şi când nici n'ar fi esistat vre-o dată ceva legătură de iubire între mine şi ea! (Va urma.)

în tumult, un student din clasa a VIII reală, Coloman Samorzil, ce sĕ coboria de pe galeriă, audind pe deputaţii din partidul guvernamental, că vo.besc în mod dejositoriu despre deputaţii din opositie, a strigat: „Éljen Eötvös“; deputatul guvernamental Ivánka la acésta îi observă: Arangiaţi i şi conduct de torţe, studentul într'un ton necuviincios i reflectă, că o sĕ-i şi arangiăm; acest incident a iritat şi inversunat tot mai mult pe deputaţii presenţi, ba deputatul G. Rohonczy i-a tras şi câteva pălmi studentului, dar studentul reculegându-se i a rĕspuns tot cu acelĕşi argumente plausibile, ce a iritat pe Rohonczy într'run astfeliu de mod, încât scoţindu-şi revorverul din busunariu a tras asupra studentului şi la vulnerat uşor într'run picior, apoi deputaţii presenţi, care cum au apucat, nu l'a slăbit din dragoste. Acésta sa întêmplat în foişorul casei representative, 3¾ óre d. m. adecă ḑiua, la anul Domnului, 1889, în secolul civilisaţiunei, deci credem a fi de prisos ori-ce caracterisare a situaţiunei şi a timpului în care trăim. Tinerimea se înţelege de sine, că a şi început cu demonstrările, şi probabil, că pănă la restabilirea ordinei prelegerile la universitate se vor sistá un timp óre-care. Majestatea Sa a plecat la Viena.

* (Luminătoriul supĕrat.) In Nr. 26 al ḑiariului nostru din incidentul unei corespondenţe scurte publicate în Nr. 17 al „Luminătoriului“ sub datul „La Timiş“, ne am ocupat şi noi în tesă generală de importanta cestiune a alegerei de episcop în Caransebes, şi ne am espus vederile nóstre liberi de ori ce preocupaţiune, combătênd ideile scâlciate ale corespondentului respectiv, acum vine „Luminătoriul“, şi în Nr. 19, în o notiţă scurtă, reflectând la acest articol, cu o trăsătură de pénă, dechiară de „absurde“ conclusiunile nóstre.

E lucru de apreţiare, dacă într'adevĕr noi am susţinut „lucruri absurde“ séu corespondentul „Luminătoriului, — dar, dacă colegii dela „Luminătoriul“ vreau se fie imparţiali, apoi era corect, ca se reproducă barem esenţa vederilor nóstre, ca astfel cetitorii „Luminătoriului“ se scie despre ce e vorba, acésta o cere logica sănĕtósă, şi noi aşa am şi urmat.

De parte de noi ca în acésta importantă cestiune se provocăm vre-o animositate, dar aceea încă se ni-o ierte colegii dela „Luminătoriul“, că e mai uşor şi mai comod a stigmatisa decât a combate.

* (Anticităţi.) Din Alba Iulia ni se scrie: În o grădină ce se află pe locul aşa numit „clasii“ a dispus societatea archelogică din acest oraş, ca sĕ se sape în mai multe locuri şi au dat în adêncime cam la 2 metri de mai multe lucruri din anticitate. Au aflat mai multe canaluri, fundamenturi, cari judecând după modul, cum sunt zidite, te fac a crede, că acolo trebue sĕ fi fost un loc de scaldă. E de tot frumósă suprafaţa edificiului, care e formată în 8 unghiuri şi e pardosită cu mosaicuri în 8 şi în 4 unghiuri; 8 unghiurile sunt roşii, ér 4 unghiurile sunt negre. Au aflat mai multe ţevi făcute din lut, cam de 80 cm. de lungi în forma ţevilor nóstre, ce le folosim la cuptóre, numai cât au pe la mijloc câte o gaură; alte ţevi sunt în 4 cornuri, lărgimea e ca şi a celor rotunde, dar în lungime nu numĕră mai mult ca 20 cm. Au aflat mai multe cărămiḑi cam de 30 cm. de lungi şi 20 cm. late, pe cari se află un semn în forma unei inimi sau a unei frunḑe apoi e scris: L E G XIII. G. (Legion XIII Germanica); au aflat şi bucăţi de marmură, ce face pe societate ia sperá, că dacă vor fi norocoşi a aflá marmura cea mare, vor aflá mai multe inscripţiuni folositóre.

De sigur că în acel loc vor puté descoperí încă şi mai multe lucruri, cari vor aduce mare serviţiu istoriei.

* (Deprinderea cu armele.) Conform unei ordinaţiuni a ministrului honveḑimei la deprinderile de arme din anul acesta vor luá parte toţi reservistii, cari au fost asentaţi în anii 1880, 1882 şi 1884, precum şi reservistii, cari n'au fost la deprinderile de arme din anul trecut. Dintre reservistii de cavalerie vor luá parte la eserciţiile de arme în primăvară numai fostii voluntari. Pe basa díspositiunilor instrucţiunei de evidenţă însĕ cei ce au motive pot fi scutiţi dela eserciţiile din anul acesta. Tot odată face cunoscut, că timpul, ce cineva îl petrece în spital pe timpul eserciţiului, nu se va computá, ca timp al deprinderilor, ér pedepsele se vor esecutá după eserciţiul cu armele.

* (Maghiarisare cu forţa.) In Hunedóra are de gând reuniunea de maghiarisare din Cluş sĕ înfiinţeze un asil de copii. Ministrul de cult a oferit anual 100 fl., tot atâta s'a obligat a dá şi oraşul.

* Academia română şi-a deschis sesiunea anuală în Mercurea trecută.

* (Duel.) In urma vorbelor ofensătóre s'a întêmplat şi duelul între deputaţii Polonyi şi Kraicic, ambii au scăpat téfări, căci glónţele, duse de vênt au luat alte direcţiuni.

A apĕrut de sub tipariu în tipografia archidiecesană din Sibiiu cartea

„Documente pentru limbă şi istoriă“

ilustrată cu *portretul episcopului Vasiliu Moga*, cu *icóna ruinei mănastirii din Sâmbăta de sus* şi cu mai multe *facsimile* după scrisori vechi, edată de archimandritul Dr. Ilarion Puşcariu. Opul acesta, ce constă din 26 cóle, se vinde în librăria tipografiei archidiecesane din Sibiiu cu preţul de **2 fl. 50 cr.**

Bibliografic.

„*Convorbiri literare*“ Nr. 12 din 1 Martiu 1889 a apĕrut cu următoriul sumariu: „Raportul lui Barbu Ştirbei cătră Kisseleff“ (urmare). — Virgil Oniţ. „Tanda şi Manda“. — D. C. Olanescu „Cântece de Languedoc; X. „Cântece de Harem“ (poesii). — Wilhelm de Kotzebue „Lascar Viorescu“ trad. de A. (sfêrşit). — I. Negruzzi şi D R Rosetti „Zeflemele“ revistă umoristică în trei acte (Actul II.) — „Notiţă literară.“ — Alesiu V. „Poesii poporale.“ — „Bibliografie.“ — „Tabla de materii.“

„*Lumină pentru toţi,*“ revistă pedagogică, apare în Bucuresci de doue ori pe lună: director Eniu Băltean, calea moşilor Nr. 138, abonamentul pe an 12 lei. Cuprinsul Nrului 17 şi 18, anul IV, 1—28 Februariu, 1889. Sentinţe pedagogice, adunate de Edem. — O cestiune pedagogică, după R. Niedergesaese. — Sciinţa la îndemâna tuturor sau viaţa omului şi a animalelor, Edem. — Transformismul D. Ionescu — Cine e de vină, că din atâţi băieţi trecuţi prin scoli se aleg nisce ómeni de nimic? Filalitis. — Din metodica sciinţelor matematice în scóla primară, de V. Gr. Borgovan. — Dispositiuni frumóse pentru scóla rurală sau un revisor scolar model, M. Mugescu. — Pedagogia sau teoria educaţiunii, a metódelor şi a disciplinei, de E. B. — Academie şi academie, Academicus.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1889.

Programa lucrărilor.

1. Raportul secretariului general despre activitatea academiei în cursul anului 1888—89.
2. Alegerea comisiunei pentru esaminarea lucrărilor făcute în cursul anului 1888—89.
3. Alegerea comisiunei financiare pentru cercetarea compturilor pe anul 1888—89 şi pentru combinarea bugetului pe 1889—90.
4. Decisiune pentru primirea donaţiunei domniţei Alina Ştirbei de 200,000 lei. (Art. 7 lit. *n.* Statute).
5. Decisiunea pentru primirea şi regulamentarea legatului Iacob de Neuschotz de 20,000 lei (Art. 7 lit. *n.* Statute).
6. Decisiune pentru primirea şi regulamentarea donaţiunei Alesandru Constantin Bodescu de 5345 lei 60 bani. (Art. 7 lit. *n.* Statute).
7. Regulamentarea întrebuinţărei veniturilor din legatul Ioan Fĕtu.
8. Raportul comisiunei însărcinate cu facerea esplorărilor la Cucuteni.
9. Raportul comisiunei permanente a bibliotecei.
10. Raportul comisiunei însărcinate cu cercetarea publicaţiunilor presentate la concursul „Marelui premiu Năsturel“ de 12,000 lei şi al „Premiului Eliade Rădulescu“ de 5000 lei, pe 1889.
11. Raportul comisiunei însărcinate cu cercetarea lucrărilor presentate la concursul „Premiului Lazar“ pe 1889: „Studiul vinurilor în România.“
12. Raportul comisiunei financiare asupra compturilor pe 1888—89.
13. Raportul comisiunei însărcinate cu esaminarea lucrărilor făcute in anul 1888—89.
14. Determinarea subiectului, ce este a se pune la concursul „Premiului Lazăr“ de 5000 lei pentru 1893.
15. Determinarea subiectului, ce este a se pune la concursul „Premiului Heliade-Rădulescu“ de 5000 lei pentru 1894.
16. Alegerea de doi membri ai academiei în secţiunea literară în locul rĕposaţilor G. M. Fontanin şi T. Cipariu.
17. Alegeri de membrii onorari şi corespondenţi.
18. Cestiunea ortografiei. Scrierea lui *u* mut final.
19. Alegerea comisiunei de 9 membri pentru cercetarea publicaţiunilor, cari se vor presentá la concursul „Premiului Năsturel“ de 4000 lei şi la al „Premiului Lazăr“ de 5000 lei, pentru 1890.
20. Alegerea comisiunei pentru cercetarea lucrărilor, cari se vor presentá la concursul „Premiului Heliade-Rădulescu“ de 5000 lei pe 1890: „Istoria scólelor în ţĕrile române în prima jumĕtate a secolului XIX pănă la 1864.
21. Alegerea comisiunei pentru cercetarea publicaţiunilor, cari se vor presentá la concursul „Premiului Asociaţiunei Craiovene“ de 1500 lei, pe 1890.
22. Formarea bugetului pentru anul 1889—90.
23 Alegerea preşedinţilor şi vice-preşedinţilor secţiunilor. (Art. 14 Statute).
24. Alegerea delegaţiunei pentru anul 1889—90.
25. Raportul secretariului general asupra lucrărilor Academiei în acésta sesiune.

Mulţămită publică.

Corpul învĕţătoresc dela scóla rom. din Avrig cu plăcere îşi împlinesce datorinţa sa, de a mulţămí şi pe acésta cale tuturor Préstimaţilor d-ni şi d-ne, cari cu ocasiunea petrecerei scolare arangiată în 30 Ian. a. c. au binevoit a contribuí, cu obolul d-lor, în favórea elevilor sĕraci, dândule astfeliu ajutoriu şi impuls, ca şi ei sĕ se pótă folosí de mările binefaceri ale scólei, gustând din mierea cea dulce a învĕţăturei pentru viaţă.

Acesti marinimosi d-ni sunt: Ioan Cândea prot. 3 fl., Dr. Stănilă medic cerc. 1 fl., Constantin Prie preot 1 fl., Victor Vulcan preot 1 fl., fam. Bergleiter 1 fl., fam. Keserü 1 fl., d-na A. Ilincea 1 fl., dl Zerbes maşinist 1 fl., Ilie Coman not. 1 fl., I. Fliter not 1 fl., E. Bălăban 1 fl., Anton Cosma comerciant 1 fl. 50 cr., N. Paraschiv 1 fl. 20 cr., A. Goschler 1 fl., N. Clain preot 1 fl., M. Szotyori 1 fl., I. Macsim fost not. 1 fl., I. Iordachie înv. 50 cr., V. Cândea 60 cr. Macsim Ilie ped. 50 cr., I. Domşa înv. 50 cr., Hausinger 50 cr., Szöcs 50 cr., I. Nicolae înv. 40 cr., I. Răduţ 40 cr., S. Berghia 30 cr., I. Vlad 20 cr., Ath. Seuşan 20 cr., M. Racota 20 cr., G. Thulban 10 cr., St. Bucşa 10 cr., cu totul au încurs deci 24 fl. 70 cr. Din cari substragêndu-se spesele cu 11 fl. 67 cr, rĕmâne un venit curat de 13 fl. 03 cr., din cari se vor cumpĕrá cărţi şi recuisite scolare şi se vor împărţí între elevi spre folosire.

In numele acelor elevi, cari odată vor binecuvêntá pe binefăcĕtorii lor, priméscă încă odată acei Préstim. domni căldurósele nóstre mulţămiri.

Avrig, la 4 Martiu, 1889.

Pentru corpul învĕţătoressc
Nicolae Clonţa,
direct.

MONITOR. 10

Calendariul sĕptemânii

19—25 Martiu.

19 Duminecă: Chrisant, Daria, Claudiu, Ilaria, Iason, Mauros, Panchariu, Diodor, Marian, Demetriu. *20 Luni:* Niceta, Alecsandra, Claudia, Eufrasia, Matrona, Iuliana, Eufimia, Teodosia, Rodian, Acvila, Lolion, Manuil, Miron. *21 Marţi:* Iacob, Toma, Filimon, Domnin, Cirila, Serapion. *22 Mercuri:* Vasiliu, Drosida, Eutimiu. *23 Joi:* Nicon, Georgiu, Dometiu, Luca. *24 Vineri:* Artemon, Zacharia, Martin, Parteniu. *25 Sâmbătă:* (†) Bunavestire, Senufiu, Pelagia, Teodosia.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 19 Martiu a IV-a în paresimi. Amintirea Sântului Ioan dela scară, a căruia serbare în Mineu este pusă la 30 Martiu. Octoich ton 7 şi Triod. La Utreniă: Evangelia învierii 7. Melodiile pocăinţei. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea.“ Liturgia Sântului Vasiliu cu pregătire pentru liturgiile celor înainte sânţite. La apostol şi evangelia ḑilei se adaugă şi ale sântului, anume: apostolul din Dumineca 26, ér evangelia de Marţi, în a patra sĕptĕmână după Rusalii.

Mercuri, 22 Martiu. Liturgia celor înainte sânţite la timpul seu. Séra privighiare cu Utrenia ḑilei următóre. Canonul cel mare al Sântului Andreiu Criténul şi al cuviósei Mariei egiptene.

Vineri 24 Martiu: Inainte-prăznuirea Buneivestiri. Liturgia celor înainte sânţite la timpul seu, combinând Triodul cu Mineul. Séra priveghiare cu Utrenia ḑilei următóre, la care se combină ale praznicului cu ale Acatistului din Triod. Polieleu. Antifonul de rênd. Evang. praznicului. Canonul praznicului şi al Acatistului. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea.“ Patruodariul din Triod nu se cântă acum, ci în Joia premergĕtóre la povespertină. La oda a IX pripelele şi troparele praznicului şi troparele din canonul Acatistului, cu irmosul praznicului la fine.

Sâmbătă, 25 Martiu Bunavestire. Praznic. Deslegare la pesce. Utrenia premerge la privighiare Vineri séra. Liturgia Sântului Ioan. În loc de „Cuvinese cu adevĕrat“ se cântă Irmosul dela canonul praznicului Oda IX cu pripéla ei.

Observaţiuni stilare.

☩ După definiţiunile statutului nostru organic, consistoriul metropolitan este organul suprem pentru întrĕgă provincia metropolitană, şi este un for cu totul separat de consistoriul eparchial, respective archidiecesan nu numai în ceea-ce privesce competenţa lui, ci şi în totalul organismului seu. Deci greşesc aceia, cari vrênd sĕ se adreseze cătră consistoriul archidiecesan, tolosesc în esibitele lor titulatura de consistoriu „metropolitan“ în loc de „archidiecesan“, aplicând rĕu numirea acésta aşa, cum ea se folosesce în alte biserici, organisate altfeliu.

☩ „Prodirector“ şi „propretor“ scriu unii, în loc de „protodirector“ şi „protopretor“, ceea-ce este greşit, pentru că formativul „pro“ în limbile latinice este identic cu „vice“ şi esprimă o subordinaţiune, chiar în contrast cu elinicul „proto“; d. e. „prodirector“ este subalternul sau suplentul directorului, va sĕ ḑică un vice-director sau subdirector; pe când „protodirector“ este identic cu directorul ordinariu sau suprem sau primariu. In acest raport stau între sine şi nomenclaturile de protopretor şi propretor, protonotariu şi vice-notariu, consul şi proconsul. Dealtmintrea este sciut, că nomenclaturile de „protodirector“ şi „protopretor“ nu sunt în firea limbei latine, şi dacă totuşi le folosim, acésta o facem, ca sĕ avem o posibilă traducere a terminului întrodus în limba oficială maghiară ca „főigazgató“ şi „főszolgabiró“.

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 21 Martiu 1889.

	Viena	*B.-pesta*
Renta de aur ung. de 6%.	—.—	—.—
Galbin	5.70	5.65
Napoleon	9 61½	9.60
100 marce nemţesci	59.45	59.40
London pe (poliţă de trei luni)	121.75	121.70

Nr. 30 [40] 1—3

CONCURS.

Pentru vacanta staţiune parochială Simeria (Piski) şi filia Repaş se escrie concurs preoţesc pe basa înaltei ordinaţiuni consistoriale dto 5 Iuliu 1888 Nr. 2967 B. cu termin de 30 ţile dela prima publicare în fóia „Tel. Rom.“

Emolumentele sunt următórele:

1. Dela matera Simeria $7^1/_2$ jugere pământ arătoriu de clasa I-a şi 2 cimiterii.
2. Dela 86 familii câte una ferdelă veche de 16 copuri cucuruz smicurat.
3. Stolele usitate.
4. Dela tótă familia câte o ţi de lucru.

Dela filia Repaş:

5. Un pământ arătoriu de 1 jugĕr.
6. Un fênaţ de 1 car de fên.
7. Dela 30 familii câte 1 ferdelă veche de grâu.
8. Stolele usitate.
9. Dela tótă casa o ţi de lucru.

Tóte acestea aduc un venit anual de 415 fl. v. a., şi care se pot vedé la acest oficiu protopresbiteral.

Din acest venit jumĕtate este al neputinciosului paroch Manasie Teodor sen.

Doritorii, cari voesc a ocupá acésta staţiune preoţéscă sĕ-şi astérnă cererile lor instruite conform legilor din vigóre în terminul sus scris la oficiul protopresbiteral al Orĕştiei.

Orĕştie, 19 Februariu, 1889.

In conţelegere cu comitetul şi sinodul parochial dela Simeria şi filia Repaş.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 149 [41] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante Uroiu cu filia Cărpeniş de clasa a III-a în protopresbiteratul Geógiului I se escrie concurs nou cu termin de 30 de ţile dela prima publicare.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Casă parochială cu grădină de legumi . . . . fl. 44.—
2. Porţiune canonică: *a)* dóue locuri arătóre de 4 cară cucuruz; *b)* un loc de dóue ferdele sămĕnătură de grâu; *c)* un loc pentru 1000 fire curechiu; *d)* dóue cimiterii cu pomi; tóte cu venit anual de . . . . . fl. 97.—
3. Dela 140 familii câte o ferdelă cucuruz sfărmat à 1 florin . . . . . fl. 140.—
4. Venitul stolelor regulate . . . . . fl. 153.60

Suma fl. 434.60

Doritorii de a ocupá acésta staţiune parochială, au de a-şi indreptá petiţiunile lor instruite conform legilor în vigóre, pănă la terminul susindicat la:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geógiului I.

Hondol, 20 Februariu, 1889.

Vasiliu Pipoş,
protopresbiter.

---

[30] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de móşă in comuna Sadu, se escrie prin acésta concurs, carele e impreunat cu următórele emolumente:

a) salariu fics 60 fl. v. a., solvibili în rate cuartale din cassa alodială:

b) cuartir liber;

c) 2 stângini de lemne;

d) dela fie-care nascere câte 50 cr.; móşa însĕ e indatorată a cerceta pe chendela în 8 ţile după nascere.

Dela reflectante la acest post se pretinde ca ele sĕ fie móşe diplomate. Acelea cari vor produce diplomă dela institutul de moşit din Cluş vor fi preferite.

Cererile au a se inaintá la primăria comunală cel mult pănă în 25 Martiu 1889.

Sadu, in 25 Februariu, 1889.

Primăria comunală.

Savu Dregiciu, primariu. *Const. Popovici*, notariu.

Nr. 104 [42] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de capelan lângă debilitatul paroch din comuna Zdrapţi, se escrie în urma venerabilei resoluţiuni consistoriale dto 22 Novembre 1888 Nr. 4986 B. un nou concurs cu termin de 30 ţile dela prima publicare.

Emolumentele sunt tot cele arĕtate în concursul dintâiu.

Concurenţii au sĕ-şi instrueze cererile conform dispositiunilor legei din vigóre şi sĕ le astérnă subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Din şedinţa comitetului parochial al comunei Zdrapţi, ţinută la 30 Ianuariu a. c.

In conţelegere cu oficiul protopopesc gr. or. al Zarandului.

Vasilie Damian,
protopresbiter.

Nr. 215. [36] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Ghijasa inferióră, din protopresbiteratul Agnitei se escrie prin acésta concurs cu termin de 30 de ţile dela prima publicare în fóia „Telegraful Român“.

Venitele parochiale sunt:

1. Dela 164 familii câte o mĕsură cucuruz à 1 fl. .	164 fl.
2. Folosirea porţiunei canonice	160 „
3. Dela înmormêntări şi sĕvêrşirea sântelor taine a botezului, cununei şi a altor funcţiuni de preste an .	76 „
Suma	400 fl.

Doritorii de a ocupá acésta parochie, au a-şi substerne cererile concursuale, instruite conform dispositiunilor statutului organic şi regulamentului pentru parochii din anul 1878 la oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei (posta Agnita, Szent Agotha) pănă la terminul sus indicat.

Informaţiuni despre starea acestei parochii se pot dá mai de aprópe din partea subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Agnita 11 Februariu, 1889.

In conţelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Agnitei.

Sabin Piso,
protopresb.

Nr. 109 [39] 1—3

EDICT.

Paraschiva Ioan Pascea gr. or. din Sărata, protopresbiteratul Avrigului, carea mai bine de 8 ani de ţile a părăsit cu necredinţă pe legiuitul ei bărbat George Cândea gr.-or., asemenea din Sărata, şi a pribegit în lume fără a se scí locul ubicaţiunei ei, se citéză prin acésta a se presentá înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral în termin de trei luni de ţile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorţial intentat de bărbatul ei, se va pertractá şi decide şi în absenţa ei.

Avrig, 13 Februariu, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanţă.

Ioan Cândea,
protopresbiter.

Nr. 113 [37[2—3

EDICT.

Maria I. Frăţilă din Bungard, carea de şepte ani a părăsit cu necredinţă pe bărbatul ei Achim Spânu din Gusteriţă, fără a se scí ubicaţiunea ei, se provócă prin acésta, ca în termin de şase (6) luni şi anumit pănă la 6 Septembre a. c., sĕ se presenteze înaintea oficiului protopresbiteral subscris, pentru-că la din contră, procesul divorţial intentat de Achim Spânu, se va pertractá şi hotărí în înţelesul prescriselor în vigóre.

Sibiiu, 3 Martiu, 1889.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Sibiiului.

I. Hannia,
adm. protopp.

Nr. 168/1889. [43] 1—3

EDICT.

Teodor Mocan, gr. or. din Sĕlişte, care a părăsit cu necredinţă pe legiuita sa soţie Elisaveta născ. Ioan Comă, gr. or. tot din Sĕlişte, fără a se scí unde petrece, — conform resoluţiunei consistoriale din 21 Februariu 1889 Nr. 1056 B. — se provócă a se presentá la subscrisul oficiu în termin de *6 luni* dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorţial, intentat asupră-i de soţia lui se va pertractá şi decide şi în absenţa lui

Sĕlişte, 8 Martiu, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Sĕliştei.

Dr. **Nicolae Maier,**
protopresbiter.

Nr. 120 [38] 1—3

EDICT.

Toma Relea gr. or. din Sebeşul inferior, protopresbiteratul Avrigului, care mai bine de patru (4) ani de ţile a părăsit cu necredinţă pe legiuita sa soţie, Ioana Iacob, gr. or. tot din Sebeşul inferior, şi a pribegit în lume fără a se scí locul ubicaţiunei lui, se citéză prin acésta a se presentá inaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral în termin de şase luni de ţile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorţial intentat de soţia sa se va pertractá şi decide şi în absenţa lui.

Avrig, 18 Februariu, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului ca for matrimonial de prima instanţă.

Ioan Cândea,
protopresbiter.

---

[34] 2—3

EDICT.

George Albu din Mosna, carele de 3 ani a părăsit cu necredinţă pe legiuita sa soţie Maria Urdă din Mosna, fără a se scí ubicaţiunea lui, se provócă prin acésta, a se present înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, in termin de un an şi o ţi, computate dela prima publicare a acestui edict, pentru-că la din contră, în procesul divorţial incaminat din partea muerii sale Maria Urdă, se va procede după prescrisele § 123 din procedura judecătorésc în cause matrimoniale.

Mediaş în 25 Februariu 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mediaşului.

Ioan Chendi,
adm. protopresb.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Schutzmarke.

Neasemênat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, şi slăbiciunea stomachului, respiraţie, vênturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbinare, greaţă şi vĕrsături, (vomări), durere de cap (în casul când provine dela stomach), convulsiuni de stomach, constipaţiune sau încuere, încărcarea stomachului cu mâncări şi beuturi, limbrici, splină, ficat, şi hemoroiţi. **Pretul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebuinţarea lor 40 cr., o sticlă dublă 70 cr.** [1907] 21—52

Espositul-Central prin farmacistul **Carl Brady, Kremsier** (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părţile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe **esplicarea la întrebuinţarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.**

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, sĕ falsifică şi imitează în multe părţi. Ca **semn al veritabilităţei,** are sĕ se ia totdeauna. embalagia cu care sĕ învĕlesce sticla, şi care e roşie şi în partea de deasupra provĕdută cu **marca fabricei,** avênd pe lângă aceasta de a sĕ mai observa, ca **esplicarea la întrebuinţarea lor,** care se află la fie care sticlă sĕ fie imprimată **în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.**

Veritabile sĕ pot căpăta: *Sibiiu*, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch, farmacia Karl Herzberg. — *Haţeg*, farmacia Iosef Csonka. — *Szasz-Regen*, farm. Emil Wermescher. — *Orĕştie*, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — *Avrig*, farmacia Keserü. — *Satulung*, farmacia Gustav Iekelius. — *Alba-Iulia*, farmacia Iul. Fröhlich. — *Mediaş*, farmacia Schuster. — *Sas-Sebeş*, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — *Aiud*, farmacia Em. Kovács. — *Petroşeni*, farmacia G. Gerbert. — *Mercurea*, farmacia Chr. Fr. Schimert. — *Făgăraş*, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — *Cohalm* (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — *Satulung* Hoszufalu), farmacia GustavJekelius.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent şi gust bun la esposiţiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a esposiţiunii.

In Budapesta, strada Váczi, Nr. 17.

Recomând obiectele necesare pentru **adjustarea bisericilor şi capelelor** cu cele ce sum provĕdut în abundanţă pentru preţurile cele mai moderate, şi lucrate cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii felon şi altele după ritul greco-oriental

Prapori şi stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scoală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări şi reuniuni de înmormêntare.

Statue, polican-dre, potire şi chipuri sfinte sfeşnice pentru altariu şi de părete, candele. Iconostase, chipuri pentru frontariu. Înmormêntarea Domnului, etc. etc.

Primesc repararea hainelor vechi precum şi aurărirea şi argintărirea pe lângă preţuri moderate.

Cusături cu aur argint şi mătasă şi haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint şi mătasă.

Dantele bisericesci. Învĕlitoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adeverí prin mai multe sute de epistole de recunoscinţă. [1972] 18—30

Cataloage de preţuri la dorinţă trimit libere de post-port.

Redactor respcnsabil: Dr. **Remus Roşca.** Editura şi tipariul tipografiei archidiceesane.